

České kořeny bulharské matematiky

Prolog

In: Martina Bečvářová (author): České kořeny bulharské matematiky. (Czech). Praha: Matfyzpress, 2009. pp. 11–11.

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/400943>

Terms of use:

© Bečvářová, Martina

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.



This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

PROLOG

V následujících odstavcích nejprve krátce nastíníme komplikovanou historii Bulharska a poté naznačíme česko-bulharské politické, kulturní a hospodářské styky a vztahy, abychom lépe porozuměli příčinám, které vedly v poslední třetině 19. století k odchodu některých českých vzdělavců na Balkán. Tato kapitola si neklade nároky ani na originalitu zpracování, ani na původnost prezentovaných závěrů. Umožňuje jen hrubou orientaci v dějinách Bulharska a připomíná pouze nejdůležitější fakta z historie česko-bulharských vztahů. Znalci bulharské historie a kultury ji mohou klidně přeskočit, neboť jim nepřinese nic nového. Nezasvěcené čtenáře se však pokusí uvést do složité problematiky, předloží jim témata k přemýšlení, dalšímu podrobnějšímu studiu a nabídne jim základní studijní literaturu.¹

1. Stručná historie Bulharska do roku 1945

Území dnešního Bulharska bylo trvale osídleno již v 7. tisíciletí př. n. l., jak dokládají nejstarší archeologické nálezy. V 8. století př. n. l. se v jižních oblastech Balkánu usazovaly kmeny Thráků, které zakládaly první státní útvary. V průběhu 6. a 7. století př. n. l. započala řecká kolonizace dnešní bulharské země, během níž byly založeny slavné obchodní kolonie a položeny základy měst Achtopol, Sozopol, Pomorie, Nesebăr, Varna, Balčik. Ve 4. století př. n. l. dobyli thrácká území Makedonci. Filip Makedonský (382 až 336) si podrobil většinu thráckých kmenů a států, založil slavné město Philippopolis (dnešní Plovdiv). Jeho syn Alexandr Makedonský (vládl v letech 336 až 323) ovládl zbývající thrácká území a svěřil správu země svým náměstkům – stratégům. Makedonská nadvláda však trvala jen asi padesát let, neboť již ve dvacátých letech 4. století př. n. l. Sevth III. (vládl v letech 323 až 311) setřásl z velké části území vládu makedonského stratéga Lýsimacha (asi 360 až 281). V osmdesátých letech 3. století př. n. l. vpadli do Thrákie Keltové, kteří oblast ovládli na více než šedesát let. Ve 2. století př. n. l. dobyli Makedonii a Řecko Římané a připojili je ke své říši. Roku 79 př. n. l. obsadili rovněž Uskudamo, hlavní město východních Thráků. Definitivně si je podmanili až roku 45 n. l., když císař Claudius (10 př. n. l. až 54 n. l.) připojil celou Thrákií jako provincii k římské říši. Na počátku 3. století přišly na území dnešního

¹ Při sepisování této kapitoly byly jako výchozí inspirační zdroje využity monografie J. Rychlíka nazvaná *Dějiny Bulharska* (Lidové noviny, Praha, 2000) a zajímavý sborník D. Grigorova a M. Černého nesoucí název *Úloha české inteligence ve společenském životě Bulharska po jeho osvobození* (Velvyslanectví Bulharské republiky v České republice, Praha, 2008). Dále bylo přihlédnuto ke starší literatuře, zejména k dílům Č. Amorta *Dějiny Bulharska* (Praha, 1980) a Z. Urbana *Z dějin česko-bulharských kulturních styků* (Praha, 1957). Další literatura, z níž je možno čerpat řadu podnětných myšlenek, je uvedena v poznámkách.